

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-09-06
Besvaras senast
2016-09-20

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:781 Förföljelse av kvinnor i Sudan

Ofta och i flera decennier har man i Sveriges riksdag diskuterat förtryck och förföljelse av kvinnor i olika delar av världen – bland annat i Iran, Irak, Pakistan, Afghanistan och Saudiarabien. Man har även talat om machokulturen i latinamerikanska länder. Sällan har man dock i samma utsträckning tagit upp länder i Afrika. Ett av de länder där kvinnoförtrycket är ytterst brutalt, men sällan uppmärksammas, är Sudan. Där liksom på många andra håll försöker förtryckarregimer använda religionen för att rättfärdiga sitt förtryck av kvinnor.

Regimen i Sudan

I en militärkupp 1989 tog överste Omar al-Bashir makten i Sudan och utropade sig själv till president. Den regim som infördes i landet kan karaktäriseras som extremt islamistisk. Ett utmärkande drag för den är dess kvinnofientlighet. I en särskild rapport från FN 2015 uppgavs att 26 artiklar i Sudans Public Order Act innehöll lagparagrafer som var direkt riktade mot kvinnor.

Lagstiftningen

Den sudanesiska regimen har varit inriktad på att lagstiftningsvägen förnedra kvinnor systematiskt och beskära och försvaga deras ställning i samhället. Detta kommer bland annat till uttryck i artikel 152 i Sudans 1991 Criminal Act, där det förklaras att kvinnor som utmanar den allmänna moralen genom att bära ”en oanständig eller omoralisk klädsel” förargar sin omgivning och kan dömas till upp till 40 piskrapp, böter, eller straffas med både prygel och böter. Döms någon till böter och inte kan betala utmäts ett fängelsestraff under inhumana förhållanden. Straffen ska utdömas med utgångspunkt från den allmänna moralen och om så krävs utifrån gärningsmannens religion eller vad rådande sedvänjor kräver.

Denna artikel 152 i Public Order Act ger utrymme för ett obegränsat godtycke och tillämpas praktiskt taget uteslutande mot kvinnor. Särskilt utsatta är de kvinnor som försörjer sig genom livsmedels- eller teförsäljning.

Dödsstraff och trakasserier

Gifta kvinnor som begår äktenskapsbrott döms enligt artikel 146 i Sudans Criminal Act från 1991 till döden genom stening. Ogifta kvinnor som har sexuellt umgänge döms till 100 piskrapp.

Den 13 maj 2012 dömde en domstol i Ombada i Sudan Intisar Sharif Abdallah

till döden för äktenskapsbrott genom stening.

Laila Ibrahim Issa Jamool, 23 år gammal och mor till ett sex månader gammalt spädbarn, dömdes också till döden genom stening i en dom av den 10 juli 2012. Båda domarna har överklagats.

Enligt kvinnoaktivisten Yosra Akasha, i Sveriges Radio den 11 augusti, och enligt Human Rights Watch utövar Sudans polis systematiskt sexuellt våld för att skrämja kvinnor från att vara aktivister och för att de ska respektera sharialagar. Kvinnor utsätts för verbala och sexuella trakasserier när de tas till polisstationer.

Deras mobiltelefoner och personliga tillhörigheter konfiskeras. Personlig och fysisk undersökning genomförs, vilket bör betraktas som våldtäkt. Eftersom det är tabubelagt för kvinnor att tala om våldtäkter och sexuella trakasserier uppmärksammas detta sällan.

Darfur

I Darfurregionen är situationen särskilt svår där janjawidmilisen våldtagit fler än 200 kvinnor. Kvinnor i Darfurregionen och Nubaregionen har utsatts för rasistisk diskriminering. 2015 kastade polisen ut kvinnliga studenter från Darfur från campusområdet i Khartoum.

Trots förtrycket av kvinnor i Sudan finns det kvinnor som kämpar för sina mänskliga rättigheter. Dessa utsätts för förföljelser. I mars 2012 varnade presidentens rådgivare Nafie Ali Nafie medlemmarna i det styrande partiet National Congress Party för ”dessa kvinnor som samarbetar med internationella organisationer för att sätta sina destruktiva planer riktade mot samhället i verket”. Regeringsmedier framställer kvinnorrättsaktivister som ”prostituerade”.

Sudan är förvisso inte det enda land där kvinnor utsätts för ett mycket brutalt och systematiskt förtryck. Sudan är inte heller det enda land där religionen tas i bruk för politiska syften – för att rättfärdiga kvinnoförtryck. Sudan tillhör dock de länder där kvinnoförtrycket inte bara följer oskriven sedvanerätt utan är av regimen inskriven i landets lag och praktiseras av landets myndigheter och rättsväsen.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Margot Wallström:

1. Vad avser ministern att ta för initiativ för att Sverige inom EU, i FN och som enskild stat ska verka för att stärka kvinnors rättigheter i länder där kvinnoförtrycket är en del av statens, statsapparatusens, maktutövning?
2. Vad avser ministern att ta för initiativ för att Sverige inom EU, i FN och som enskild stat ska verka för att stärka kvinnors rättigheter i Sudan?
3. Vad avser ministern att ta för initiativ för att Sverige inom EU, i FN och som enskild stat ska verka för att förhindra att religionen utnyttjas för att rättfärdiga kvinnoförtryck?

.....
Amineh Kakabaveh (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors